

Anonymiserad version

Översättning

C-652/20 -1

Mål C-652/20

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

2 december 2020

Domstol som begär förhandsavgörande:

Tribunalul București (Rumänien)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

28 september 2020

Kärande:

HW

ZF

MZ

Svarande:

Allianz Elementar Versicherungs-AG

[utelämnas] TRIBUNALUL BUCUREȘTI

SJÄTTE AVDELNINGEN FÖR TVISTEMÅL

[utelämnas] BESLUT

Offentlig förhandling den 28 september 2020 [utelämnas] [rättens
sammansättning]

På dagordningen står en talan i tvistemål väckt av HW, MZ och ZF [utelämnas] mot Allianz Elementar Versicherungs-AG genom korrespondenten S.C. Allianz-Țiriac Asigurări SA med yrkande om skadeersättning (ideell skada).

[utelämnas] [nationellt förfarande] [utelämnas] TRIBUNALUL
BUCUREȘTI

ska ta ställning till följande:

I. Begäran om att det ska inhämtas förhandsavgörande från EU-domstolen avseende tolkningen av artikel 11.1 b i förordning (EU) nr 1215/2012

I. i) Faktiska omständigheter

- 1 Den 22 december 2017 omkom SZ när han med det österrikisk-registrerade fordonet med registreringsnummer W-67200G till följd av för hög hastighet och konsumtion av alkoholhaltiga drycker miste kontrollen över fordonet och med våldsam kraft krockade med en elstolpe. SZ var åtminstone delvis ansvarig för trafikolyckan, där även EY, som satt i passagerarsätet till höger om föraren, omkom. [Orig. s. 2]
- 2 Fordonet med registreringsnummer W-67200G var försäkrat i Österrike hos svaranden, Allianz Elementar Versicherungs-AG, i enlighet med försäkringsbrev [utelämnas] som var gällande vid tidpunkten för trafikolyckan.
- 3 Till följd av denna trafikolycka har kärandena i förevarande mål (den omkomne EY:s mor, morfar och mormor) genom stämning av den 17 februari 2020 väckt talan mot Allianz Elementar Versicherungs-AG, via bolagets korrespondent i Rumänien (det vill säga S.C. Allianz-Tiriac Asigurări SA, med säte i Bukarest). De har var och en yrkat ersättning för ideell skada med ett belopp om 1 000 000 rumänska lei (RON) (drygt 250 000 euro). De har åberopat enorma psykiska lidanden till följd av EY:s död och gjort gällande att den indirekta skadan ska ersättas av försäkringsgivaren för fordonet med registreringsnummer W-67200G. Kärandena har beslutat att väcka talan vid den hänskjutande domstolen, som är belägen i den ort där försäkringsbolagets korrespondent i Rumänien har hemvist, och inte vid [domstolen för] den ort där kärandena har hemvist (kärandena är bosatta i Brașovdistriktet respektive Mehedințidistriktet, medan den utnämnda advokaten har sitt kontor i Oltdistriktet).

I. ii) Behörighetsfrågan

- 4 Då Tribunalul București i enlighet med bestämmelserna i artiklarna 131.1¹ och 1071.1² i Codul de procedură civilă română³ (civilprocesslagen) [utelämnas] ex

¹ **Artikel 131. Behörighetsprövning** Punkt 1: Vid den första förhandlingen inför domstolen i första instans, till vilken parterna regelmässigt har kallats och där parterna bereds tillfälle att framställa sina yrkanden, ska nämnda domstol ex officio pröva och fastställa att den domstol vid vilken talan har väckts har den allmänna, materiella och lokala behörigheten att pröva talan och

officio dels ska pröva den allmänna, internationella, materiella och lokala behörigheten vid den första förhandlingen, till vilken parterna regelmässigt har kallats och där parterna bereds tillfälle att framställa sina yrkanden, dels ange de rättsliga grunderna för behörigheten i förhandlingsprotokollet, återfinns de bestämmelser som är relevanta i förevarande fall i artikel 11.1 b i förordning (EU) nr 1215/2012⁴ [utelämnas], där det bland annat följande stadgas: *Talan mot en försäkringsgivare som har hemvist i en medlemsstat får väckas ... i en annan medlemsstat, vid domstolen för den ort där käranden har hemvist om talan väcks av försäkringstagaren, den försäkrade eller en förmånstagare ...* [Orig. s. 3]

- 5 Nämnda bestämmelse är nämligen tillämplig i förevarande fall, eftersom försäkringsgivaren (svaranden) har hemvist i en medlemsstat (Österrike) och förmånstagarna enligt försäkringsbrevet (kärandena) har väckt talan mot försäkringsgivaren i en annan medlemsstat (Rumänien). Tillämpningen av den aktuella bestämmelsen följer även av EU-domstolens lösning i mål C-463/06 [FBTO Schadeverzekering], där EU-domstolen med avseende på bestämmelserna i förordning (EG) nr 44/2001⁵, som har återgetts i förordning (EU) nr 1215/2012, slog fast följande: *Hänvisningen i artikel 11.2 i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område till artikel 9.1 b i samma förordning skall förstås så, att den skadelidande kan väcka talan direkt mot försäkringsgivaren vid domstolen i den ort i en medlemsstat där den skadelidande har sin hemvist, om sådan direkt talan är tillåten och om försäkringsgivaren har sin hemvist i en medlemsstat.*
- 6 Den tolkningsfråga som den hänskjutande domstolen ska pröva följer av formuleringen av den del av den aktuella bestämmelsen med stöd av vilken försäkringens förmånstagare, när denne beslutar att vända sig till domstol för att

i förhandlingsprotokollet ange de rättsliga grunderna för att den domstol vid vilken talan har väckts är behörig. Protokollet har interimistisk karaktär.

² **Artikel 1071. Prövning av den internationella behörigheten.** Punkt 1: Den domstol vid vilken talan har väckts prövar ex officio i enlighet med de nationella behörighetsbestämmelserna om den har den internationella behörigheten, och om den berörda domstolen fastställer att varken den eller någon annan rumänsk domstol är behörig avvisas talan, eftersom talan inte omfattas av de rumänska domstolarnas behörighet, utan att detta påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 1070. Domstolens beslut kan överklagas till den högre rättsinstansen.

³ Lag nr 134/2010, ånyo publicerad i *Monitorul Oficial [al României]* (Rumäniens officiella tidning) nr 247 av den 10 april 2015, i dess ändrade och kompletterade lydelse.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 351, 2012, s. 1) [utelämnas].

⁵ Rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, nu upphävd.

göra gällande sina rättigheter i en annan medlemsstat, får väcka talan mot försäkringsgivaren *vid domstolen för den ort där käranden har hemvist.*

- 7 I detta hänseende påpekar den hänskjutande domstolen att bestämmelserna om den internationella behörigheten i regel inte fastställer även den nationella (närmare bestämt den lokala) behörigheten. Så är fallet med bestämmelserna i artikel 1072.1 i Codul de procedură civilă⁶ och skäl 4 i förordning (EU) nr 1215/2012⁷.
- 8 Den hänskjutande domstolen finner emellertid att det finns undantag från denna bestämmelse och relevant doktrin i ämnet går i denna riktning. Till exempel fastställs den lokala behörigheten i Codul de procedură civilă enligt en bestämmelse i internationell privaträtt [**Orig. s. 4**] när det är fråga om *forum necessitatis* (se artikel 1070.1 i Codul de procedură civilă⁸ enligt vilken den rumänska domstolen för den ort som tvisten har tillräcklig anknytning till blir behörig att pröva målet i det i ovannämnda bestämmelse angivna specialfallet).
- 9 Den mest betydelsefulla aspekten är emellertid att EU-domstolen [utelämnas] har tolkat artikel 7.1 b första strecksatsen i förordning (EU) nr 1215/2012 på så sätt att denna bestämmelse fastställer såväl den internationella som den nationella (lokala) behörigheten. Enligt ett liknande resonemang slog EU-domstolen i domen i mål C-386/05 [Color Drack], [punkt] 30, fast följande: *I artikel 5.1 b första strecksatsen i förordning nr 44/2001 bestäms såväl den internationella som den lokala behörigheten, och denna bestämmelse syftar till att göra reglerna om behörighetskonflikter mer enhetliga och direkt peka ut behörig domstol utan att hänvisa till medlemsstaternas interna regler.* EU-domstolen har således uttryckligen slagit fast att det i artikel 5.1 b första strecksatsen i förordning nr 44/2001, vars motsvarande bestämmelser återfinns i artikel 7.1 b första strecksatsen i förordning (EU) nr 1215/2012, bestäms såväl den internationella som den nationella (lokala) behörigheten.
- 10 Härav följer att det även vad gäller förordning (EU) nr 1215/2012 finns regler om behörighetskonflikter som syftar till att bestämma såväl den internationella som den nationella (lokala) behörigheten. Denna bakgrund ger upphov till tvivel hos

⁶ **Artikel 1072. Nationell behörighet.** Punkt 1: När de rumänska domstolarna är behöriga med stöd av bestämmelserna i denna bok fastställs behörigheten i enlighet med bestämmelserna i denna lag och, i förekommande fall, med bestämmelserna i speciallagar.

⁷ Som har följande lydelse: Vissa olikheter i medlemsstaternas bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande av domar hindrar den inre marknaden från att fungera väl. Det är därför nödvändigt att införa bestämmelser som gör reglerna om behörighetskonflikter på privaträttens område mer enhetliga, så att domar som meddelats i en medlemsstat kan erkännas och verkställas enkelt och snabbt.

⁸ **Artikel 1070. Forum necessitatis.** Punkt 1: Den rumänska domstolen för den ort som tvisten har tillräcklig anknytning till blir behörig att pröva talan, även om de rumänska domstolarnas behörighet inte framgår av lagen, om det styrks att det inte är möjligt att väcka talan i utlandet eller det inte är rimligt att kräva att talan ska väckas i utlandet.

den hänskjutande domstolen, eftersom det både finns argument som talar för att den aktuella texten ska tolkas på så sätt att den bestämmer såväl den internationella som den nationella (lokala) behörigheten och argument som talar för att nämnda text ska tolkas på motsatt sätt, det vill säga att den aktuella bestämmelsen enbart avser den internationella behörigheten.

- 11 De argument som talar för att artikel 11.1 b i förordning (EU) nr 1215/2012 ska tolkas på så sätt att den bestämmer såväl den internationella som den nationella (lokala) behörigheten, åtminstone såsom den hänskjutande domstolen har uppfattat dessa argument, är följande:
- 12 a) För det första pekar den grammatiska tolkningen i denna riktning. I bestämmelsen stadgas nämligen att domstolen för *den ort där käranden har hemvist* är behörig. Det ska understrykas att den engelska, den franska och den italienska versionen samt de övriga språkversionerna har samma innehåll. Således ska det betonas att det hänvisas till den *ort*, och inte till den *stat*, där käranden har hemvist. **[Orig. s. 5]**
- 13 b) Den systematiska analysen går i samma riktning som den grammatiska. Det ska påpekas att texten i artikel 11.1 i förordningen rör tre olika fall. Led a nämner domstolarna i den medlemsstat där försäkringsgivaren har hemvist, medan led b fastställer att domstolen för den ort där käranden har hemvist är behörig. Denna skillnad i formuleringen kan förklaras med att sistnämnda bestämmelse även syftar till att fastställa den lokala behörigheten. Inom ramen för detta argument kan det även hänvisas till artikel 7.1 b första strecksatsen i förordning (EU) nr 1215/2012, vilken enligt EU-domstolens ovan anförda tolkning även avser den lokala behörigheten och vars text innehåller samma ord – *ort*.
- 14 c) Vidare bör behörighetsbestämmelserna i enlighet med skäl 15 i förordning (EU) nr 1215/2012 uppfylla kravet på förutsebarhet. Detta mål uppnås om den aktuella bestämmelsen tolkas på så sätt att den även avser den nationella (lokala) behörigheten.
- 15 d) Tillämpningen av den aktuella bestämmelsen i ovan anförda riktning påverkar för övrigt inte medlemsstaternas traditioner i samband med fastställande av deras nationella behörighet. Med avseende på det fall som nämns i artikel 24.1 i förordning (EU) nr 1215/2012 har EU-domstolen däremot haft tillfälle att slå fast att det enbart är den internationella behörigheten som bestäms i denna artikel (se, för ett liknande resonemang, domen i mål C-420/07 [Apostolides]). I detta sammanhang ska det understrykas att de nationella traditionerna sinsemellan skiljer sig åt i fråga om fastställande av behörighet i mål om fast egendom. Även den tidigare gällande rumänska lagstiftningen innehöll andra bestämmelser än de nuvarande, som har införts med stöd av artikel 117 i Codul de procedură civilă⁹

⁹ **Artikel 117. Mål om fast egendom.** Punkt 1. Mål om rättigheter som är knutna till fast egendom får enbart anhängiggöras vid domstolen i den domkrets där den fasta egendomen är belägen.

Punkt 2. Om den fasta egendomen är belägen i flera domkretsar ska talan väckas vid domstolen

[utelämnas]). Förevarande fall aktualiserar inte några känsliga frågor och omfattas under alla omständigheter av bestämmelserna i artikel 62 i förordningen.

- 16 Vad gäller de argument som talar för det motsatta synsättet, det vill säga att bestämmelsen enbart avser den internationella behörigheten, kan den hänskjutande domstolen anföra följande:
- 17 a) Ovannämnda argument tar inte hänsyn till att regeln fortfarande är att endast den internationella behörigheten bestäms i enlighet med reglerna i internationell privaträtt. Undantag måste således stadgas uttryckligen. Enligt rättssäkerhetsprincipen [**Orig. s. 6**] ska dessa undantag dessutom återfinnas i tydliga och precisa bestämmelser så att det går att komma fram till den eftersökta lösningen utan orimliga tolkningssvårigheter.
- 18 b) Den teleologiska tolkningen kan ge stöd för det synsättet att eftersom artikel 11.1 b i förordning (EU) nr 1215/2012 syftar till att införa behörighetsbestämmelser som är förmånligare för försäkringens förmånstagare, borde tillämpningen av denna bestämmelse inte leda till uppfattningen att kärandena inte får väcka talan vid en annan domstol i den stat där de har hemvist, för det fall att de kan dra fördel av detta. En sådan tolkning skulle kunna innebära att bestämmelserna i förordningen förlorar sitt innehåll (Tribunalul Gorj har uttalat sig i denna riktning). Det skulle till exempel kunna vara fördelaktigt för kärandena i förevarande mål att väcka talan i Bukarest, i stället för vid domstolen för en av de orter där de har hemvist, eftersom de kan anta att domstolen i Bukarest förpliktat motparten att betala en högre ersättning för ideell skada än de belopp som fastställs av landets övriga domstolar. Detta antagande kan vara baserat på att inkomst- och kostnadsnivån i Bukarest är mycket högre än i resten av Rumänien, vilket gör att det är rimligt att anta att domstolen i Bukarest, på samma sätt som vilken som helst invånare i denna stad, upplever penningvärdet annorlunda jämfört med landets övriga domstolar. I teorin kan det lägre upplevda penningvärdet resultera i att det i Bukarest beviljas en högre nominell ersättning för ideell skada. Detta exempel är emellertid enbart resultatet av ett tankeexperiment.

I. iii) Huruvida villkoren för att hänskjuta en tolkningsfråga om artikel 11.1 b i förordning (EU) nr 1215/2012 är uppfyllda

- 19 Enligt artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska EU-domstolen vara behörig att meddela förhandsavgöranden angående tolkningen av

för den ort där svaranden har hemvist eller sin vanliga vistelseort, för det fall att sistnämnda ligger i en av dessa domkretsar, och annars vid en valfri domstol i de domkretsar där den fasta egendomen är belägen.

[utelämnas]

rättsakter som beslutas av unionens institutioner, när en nationell domstol anser att ett beslut i frågan är nödvändigt för att döma i saken.

20 I förevarande mål är en officiell tolkning av en unionsrättslig bestämmelse nödvändig, eftersom den hänskjutande domstolen hyser tvivel om innehållet i behörighetsbestämmelsen i artikel 11.1 b i förordning (EU) nr 1215/2012. Svaret på tolkningsfrågan är då nödvändigt för att fastställa om den nationella domstolen är behörig. **[Orig. s. 7]**

21 För övrigt tjänar EU-domstolens svar på frågan även ett bredare, men samtidigt pragmatiskt syfte, närmare bestämt att slå fast att även den nationella (lokala) behörigheten och inte enbart den internationella behörigheten fastställs i den aktuella förordningen (i och med att EU-domstolen inte har uttalat sig i denna riktning i domslutet i någon av sina domar, är EU-domstolens uppfattning om ämnet relativt okänd) och att undvika avvikande rättspraxis i ämnet.

22 [utelämnas]

[utelämnas]

23 [utelämnas]

24 [utelämnas]

[utelämnas]

AV DESSA SKÄL

MEDDELAS I LAGENS NAMN

FÖLJANDE BESLUT

Följande tolkningsfråga hänskjuts till EU-domstolen för förhandsavgörande:
[Orig. s. 8]

Ska bestämmelserna i artikel 11.1 b i förordning (EU) nr 1215/2012 tolkas på så sätt att de enbart avser [EU-]medlemsstaternas internationella behörighet eller på så sätt att dessa bestämmelser även fastställer den nationella (lokala) behörigheten för domstolen för den ort där försäkringens förmånstagare har hemvist?

[utelämnas] [nationellt förfarande]